

Asya Studies

Akademik Sosyal Araştırmalar / Academic Social Studies
Year: 9, Number: 31, p. 157-172, Spring 2025

Siber Saldırı Temalarının 'Leave the World Behind' Filmi Üzerinden Analizi*

Analysis of Cyber Attack Themes through the Film 'Leave the World Behind'

ISSN: 2602-2877 / E-ISSN: 2602-263X

Araştırma Makalesi
Research Article

Makale Geliş Tarihi
Article Arrival Date
25/09/2024

Makale Kabul Tarihi
Article Accepted Date
23/01/2025

Makale Yayın Tarihi
Article Publication Date
25/03/2025

Asya Studies

Doç. Dr. Bahar Öztürk
İnönü Üniversitesi
İletişim Fakültesi
Radyo, Televizyon ve
Sinema Bölümü

bahar.ozturk@inonu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-9470-9664

Cumhur Gelir
Yüksek Lisans Öğrencisi
İnönü Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
İletişim Bilimleri ABD
cumhurgelir@hotmail.com
ORCID: 0009-0002-7471-2353

*Bu makale, İstinye Üniversitesi İletişim Fakültesi tarafından düzenlenen 4. Uluslararası Medya ve Toplum Sempozyumunda bildiri olarak sunulmuş, bildiri özet kitabında özet olarak yayımlanmıştır.

Öz

Hızlı gelişen teknoloji, baş döndürücü seviyelere gelerek bu hıza her geçen gün yeni özellikler eklemektedir. İnternetin dünyaya yayılması hem bireysel hem ülkeler bazında iletişimi kolaylaştırmakta, istenilen hemen her şeye erişim imkânı sunmaktadır. Bu imkânlar bir taraftan hayatı kolaylaştırırken bir taraftan da risk faktörlerini beraberinde getirmektedir. İletişim sürecinde kullanılan kanalları kontrollü kullanmak her zaman mümkün olmamaktadır. Bu noktada, amacı farklı olan kişi ya da gruplar, tüm dijital imkânları kullanarak kendilerine tehlike yarattığını düşündüğü hedefi saldırı güdüsüyle sanal yollardan etkisiz hale getirmeyi amaçlayabilmektedir. Gerek geçmiş yıllarda gerekse günümüzde kişisel anlamda ya da ulusal boyutta ülkeler, kendi çıkarları doğrultusunda saldırılarda bulunarak hem bilgileri ele geçirmekte hem de düşman gördüğü hedefin sahip olduğu birtakım güçleri zayıflatabilmekte hatta etkisiz hale getirebilmektedir. Hedeflenen alanlar ekonomik, siyasi, askeri başta olmak üzere birçok başlıkta görülebilmektedir. Bu tür saldırıların ilerleyen teknolojiyle birlikte artarak devam edeceğini söylemek mümkündür. Dijital dünyada yaşanan siber olaylar, ülkelerin geleceğini, bağımsızlıklarını ve toplumsal hayatı direkt etkilediğinden farklı alanlarda bir sorun olarak ele alınması da önem arz etmektedir. Dolayısıyla bu tarz olaylar farklı platformlarda işlenmekle birlikte sinema alanında da filmlere konu olmaktadır. Bu bağlamda Netflix'te yayımlanan Leave the World Behind (Dünyayı Ardında Bırak, 2023, Sam Esmail) filmi, siber saldırılar konusunda son zamanlarda dikkat çeken bir film olduğundan bu çalışmada ele alınmıştır. Film, mevcut teknolojik imkânların hayatımızın merkezine yerleşmesiyle birlikte yaşanan olumsuz gelişmeler karşısında insanların çaresiz kalmasını ve bu durumun hayatta kalma mücadelesine dönüşmesini anlatmaktadır. Metinsel içerik analiz yönteminin kullanıldığı çalışmada, filmde yaşanan siber saldırıların hangi yollarla yapıldığı, toplum üzerinde yarattığı etkiler ve bu etkilerin sonuçlarına yönelik analiz yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Siber Saldırı, Dijitalleşme, Dünyayı Ardında Bırak, Siber Etki, Metinsel Analiz

Abstract

Rapidly developing technology reaches dizzying levels and adds new features to this speed every day. The spread of the Internet to the world facilitates communication on both individual and country basis and offers access to almost everything desired. While these opportunities make life easier on the one hand, they also bring risk factors. It is not always possible to use the channels used during communication in a controlled manner. At this point, individuals or groups with different objectives may aim to neutralise the target that they think poses a danger to them by using all digital means through virtual means with the motive of attack. Both in the past years and today, individuals or states can both capture information and weaken or even neutralise some of the powers of the target, which they see as an enemy, by making attacks in line with their own interests. The targeted areas can be seen under many headings, especially economic, political and military. It is possible to say that such attacks will continue to increase with the advancing technology. Since cyber incidents in the digital world directly affect the future of countries, their independence and social life, it is important to address them as a problem in different areas. Therefore, such events are covered on different platforms and are also the subject of films in the field of cinema. In this context, the film Leave the World Behind (Leave the World Behind, 2023, Sam Esmail), which was released on Netflix, was discussed in this study since it is a film that has attracted attention in recent years about cyber-attacks. The film depicts the helplessness of living beings in the face of the negative developments experienced with the placement of current technological possibilities at the centre of our lives and the transformation of this situation into a struggle for survival. In the study, in which textual content analysis method was used, the ways in which the cyber-attacks in the film were made, the effects on the society and the results of these effects were analysed.

Keywords: Cyber Attack, Digitalisation, Leave the World Behind, Cyber Impact, Textual Analysis

Atf Bilgisi / Citation Information

Öztürk, B., & Gelir, C. (2025). Bu kısmı doldurmayınız. *Asya Studies*, 9(31), 157-172.
<https://doi.org/10.31455/asya.1555361>

GİRİŞ

Teknolojideki gelişmeler, günden güne artmakta, mevcut verilere yeni özellikler eklenerek hizmete sunulmaktadır. Teknoloji, anlam itibarıyla geniş bir alanı kapsamaktadır. İletişim, güvenlik, sağlık, ulaşım, yapay zekâ ve bunlara benzer çok sayıda mecrada teknolojinin etkisini görmek mümkündür. Teknolojik gelişmeler, insanlığın varoluşundan bu yana yeni buluşlarla üstüne sürekli bir şeyler ekleyerek günümüze kadar gelmektedir. 2000’li yıllara kadar teknolojik gelişmeler belli bir ivme kazanmış ancak bu tarihten itibaren değişim ve gelişim katlanarak ilerlemiştir. Öyle ki uzun vadede hangi aşamada olunacağını tahmin etmek kolay olmamaktadır. Teknolojik ilerlemeler önce internetin ortaya çıkması, sonrasında bilgisayar, telefon, tablet gibi akıllı cihazların seri üretimi ve tüketimiyle birlikte daha da hız kazanmıştır. Bu sayede hem ülkelerin hem de bireylerin etkileşimi günden güne artmış, bilgiye erişim çok daha hızlı ve kolay olmuştur. Teknolojik anlamda olumlu gelişmeler yaşanırken, kişisel bilgilere erişim kolaylığı, devletlerin çeşitli alanlardaki gizli bilgilere erişme ihtimali gibi birçok olumsuz durum da risk oluşturmaktadır. Devletler, yeni dünya düzeninde ellerindeki dijital teknolojilerin imkânlarını sadece hayatı kolaylaştırmak için değil aynı zamanda geçmişten bu yana yaşanan fiziksel ortamdaki savaşları sanal dünyada devam ettirmek için de kullanmaktadırlar. Bu yöntemin tercih edilmesinin en önemli sebeplerinden biri, düşük maliyetle çok fazla bilgiye erişmenin mümkün olması ve hedefi etkisiz hale getirebilmesidir.

Dijitalleşmeyle birlikte siber kavramı ortaya çıkmış günümüzde sıkça kullanılan bir kelime olarak hafızalarda yer edinmiştir. Bu kavramdan televizyon, sinema ve sosyal mecralarda oldukça fazla söz edilmektedir. İçinde bulunduğumuz çağ, bilginin değerinin her geçen gün artması ile birlikte, bilgi çağı olarak adlandırılmaktadır. Sürekli bir gelişim içerisinde olan internet ve bilgisayar teknolojileri, ihtiyaç olan bilgiye daha kolay ve hızlı bir şekilde ulaşmaya imkân sağlamaktadır. İnterneti, dijital dünyanın bir kısaltması olarak kullanırken; aynı zamanda bu dünyanın ardında bir siber uzayın varlığından da bahsetmek gerekmektedir. Siber; oluşturulan, depolanan ve paylaşılan sayısallaştırılmış verilerden oluşan bir bilgi ortamıdır (Singer & Friedman, 2014: 13-14). Siber saldırılar, son dönemde sadece kişisel bilgisayarlara zarar vermemekte aynı zamanda ülkelerin bilgisayar sistemleri, haberleşme altyapıları, askeri üsleri ve silah sistemleri, ulaşım araçları ve altyapıları, enerji ve sağlık sistemleri gibi birçok kritik noktayı tehdit etmektedir. Bu açıdan siber tehditlerin önümüzdeki yıllarda da önemini koruyacağını söylemek mümkündür (Aytekin, 2015:19).

Çalışmanın teorik kısmında, siber kavramı ve siber saldırılarla ilgili konulara değinilmiş, uygulama bölümünde ise metinsel içerik analiz yöntemiyle yapılan film analizine yer verilmiştir. Çalışma kapsamında analiz edilen *Leave the World Behind (Dünyayı Ardında Bırak)* filmi, siber saldırılar karşısında insanların nelerle karşılaşabileceğini ve bu durumla nasıl başa çıkabileceklerini ele almaktadır. Dijitalleşen dünyanın kötü amaçlar doğrultusunda kullanılması halinde, insan hayatını nasıl bir anda çaresiz bırakacağını farklı örneklerle göstermektedir. Filmde meydana gelen siber saldırıların aynı evde yaşamak zorunda olan iki ailenin üzerinde yarattığı etkiler gerilim dolu bir atmosferde anlatılmaktadır. Film boyunca izleyicide merak uyandıran ve zaman zaman gerilim-korku yaşatan sahneler görülmektedir. Filmin ağır işleyen bir akışı olmasına rağmen mekân değişimindeki bazı kamera geçişlerinin kesintisiz devam etmesi filmin sürükleyici olmasını sağlayan unsurlardandır. Başrol karakterlerinin olaylara yaklaşım tarzlarının farklı olması çatışma unsurunu göz önüne

sermektedir. Filmin izleyici üzerinde etki bırakmasının sebeplerinden biri benzer durumların gerçek hayatta yaşanabilme ihtimalidir. Bir diğer etkisi de 'Ben orda olsaydım ne yapardım?' sorusunu akıllara getirmesidir. Filmin analizi ile birlikte teknolojik bağımlılığın ve dijitalleşmenin hayatın merkezine yerleşmesinin doğuracağı olumsuz sonuçların açıklığa kavuşturulması ve siber saldırıların insanlar ve yaşam üzerindeki etkilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

DIJİTALLEŞMENİN ODAĞINDA SİBER KAVRAMI

İnternetin temelleri 1960'lı yılların sonlarına dayanmaktadır. İlk olarak üniversite ve askeri alanda kullanılmaya başlanan internet, gelişen teknolojiyle birlikte bilgisayar kullanımının yaygınlaşmasına paralel olarak 1980'li yıllardan itibaren daha çok gelişim göstermiştir. İnternet, 1990'lardan itibaren kamusal alanda yaygınlaşmaya başlamıştır. İnternet sadece iletişim teknolojisi konusunda bir yenilik yaratmakla yetinmemiş gerek akademik gerekse de popüler ilginin merkezinde yer almaya başlamıştır (Timisi, 2003: 121). Hızlı gelişen bu süreçte internet sadece bireysel kullanım ile sınırlı kalmayıp ticari sektörde de etkisini göstermiştir. Dizüstü bilgisayarların yaygınlaşması sonrasında cep telefonu ve tabletlerin de hayata girmesiyle birlikte artık önü alınamaz teknoloji çağı başlamıştır. Bugün Türkiye'de ve dünyada askeri alanda, kurumlarda, şirketlerde, neredeyse bütün evlerde teknolojik aygıtlar vasıtasıyla internet her yerde kullanılmaktadır. Milyarlarca kullanıcı veri transfer etmekte veya etkileşim içinde bulunmaktadır. Bütün bunlarla birlikte sosyal medya platformlarının da ortaya çıkmasıyla akıl almaz boyutlarda bilgi akışı meydana gelmektedir. Bu süreç her geçen gün teknolojik imkânların artmasıyla katlanarak ilerlemektedir. Tüm bu imkânlar kullanılırken yaşanan veri akışında kullanılan fotoğraf, video, ses, dijital dokümanlar, gizli bilgi/belgeler veya buna benzer birçok veri erişime açık durumdadır. Böylece kaynak pozisyonunda bulunan kişi ya da kurumların bir anda hedef konumuna gelmesi mümkün olabilmektedir. Teknolojinin insanoğluna sağladığı imkân ve kolaylıklar kadar bir de bunun olumsuz, şüpheli ya da riskli tarafları da bulunmaktadır. Dijitalleşen dünyayla birlikte bu duruma ayak uydurmak zorunda kalan devletler de fiziki ortamda yapılan birçok işi dijitalle çevirmeye başlamıştır. Daha da önemlisi bağımsızlığın en önemli etkenlerinden olan askeri gücü en üst seviyede tutabilmek için devletler teknolojik alt yapıya sahip olmak ve bu durumu korumak zorundadırlar. Aksi takdirde siber saldırıya maruz kalınması durumunda önlem alınmazsa veya saldırılar en başından engellenemezse askeri, siyasi, ekonomik, sağlık ve bunun gibi hayati öneme sahip birçok alanda geri dönüşü zor sonuçlara sebebiyet verebilmektedir.

Türk Dil Kurumuna göre 'siber' sözcüğü, "Bilgisayar ağlarını içeren internete ait olan şekilde ifade edilmektedir" (Türk Dil Kurumu, 2024). Ağ sistemlerinin oluşum ve gelişim sürecinden itibaren bu ağlar üzerinden konu içeriğine göre farklı türlerde tanımlamalar da ortaya çıkmaya başlamaktadır. Siber alan, siber uzay, siber dünya, siber ortam vb. adlar altında tanımlanan ağlar üzerinden birbirine bağlı sistemlerin ve hizmetlerin elektronik cihazlar ve bilgisayarlar vasıtasıyla kullanıcılarının internet üzerinde küresel anlamda etkileşimleri; söz konusu kullanıcıların giderek artan sayısına koşut olarak artış göstermektedir (Bilgiç, 2021: 33). Moore'a göre; bilgisayar suçu olarak da adlandırılan siber suç, bilgisayar ve bilgisayar ağları ile gerçekleşen bir suçtur, bazı durumlarda bilgisayar suçu işlemek için kullanılmış olabileceği

gibi suçun hedefi de olabilir (Moore, 2005: 17). Gordon ve Ford tarafından yapılan tanımda; bilgisayarlar, bilgisayar ağları veya donanım cihazları kullanılarak işlenen herhangi bir suçtur (Gordon & Ford, 2006: 16). Latha, siber suçların bilgisayar ortamında sürdürülen gerçek dünya suçlarından başka bir şey olmadığını ve dolayısıyla siber dünyada ve gerçek dünyada suç tanımlamada hiçbir fark olmadığını belirtmektedir (Latha, 2008).

Dijitalleşen toplumsal yapıyla birlikte, geleneksel suçlar da dijital ortama taşınarak siber suçlar kategorisinde değerlendirilmeye başlanmıştır. Siber suçlar, bilgisayar korsanlığı, virüsler ve diğer istismar türlerindeki artışla birlikte artık büyük bir uluslararası sorun olarak kabul edilmektedir. Siber suçlarla ilgili terminolojiler benimsenmiş olsa da bu terimlerin gerçekte ne ifade ettiği yeterince anlaşılmadığı için etik sorunlar da ortaya çıkmaktadır. Ağ bağlantılı bilgisayar sistemlerinin daha geniş coğrafyalara yayılmasıyla birlikte, dünyadaki suç ve taciz olayları da artış göstermektedir (Cengiz, 2021: 409). Dijital dünyadaki her yeni gelişme yeni kavramları da beraberinde getirmektedir. Teknolojik gelişmeler sayesinde atılan her adım siber kavramının üzerine inşa edilmektedir. Siber; içerik itibarıyla çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu yüzden siberle ilgili yakın geçmişte veya bugün kullanılan kavramlara zamanla yenilerinin eklenmeye devam edeceği öngörülmektedir.

SİBER SALDIRI, ETKİ VE YÖNTEMLERİ

Siber dünyaya bağlı olarak ortaya çıkan bir başka kavram da ‘siber saldırı’ kavramıdır. ‘Siber saldırı’; bir veya birden fazla bilgisayardan başka bilgisayarlara veya ağlara veri çalmak, değiştirmek ya da yok etmek için çeşitli yöntemler kullanılarak yapılan saldırı eylemlerin bütünüdür (Türk Dil Kurumu, 2024). Dijital ilerlemelerle birlikte neredeyse tüm alanlarda her şey erişilebilir duruma gelmiş ve dolayısıyla bu durum, risk faktörlerini de beraberinde getirmiştir. Hem devletler arası hem de kişisel anlamda farklı amaçlar için hedefe ait tüm bilgi ve belgeler çeşitli yöntemlerle ele geçirilmeye çalışılmaktadır. Devletler, sahip oldukları teknolojik imkânlar doğrultusunda kendisine rakip ya da düşman gördükleri bir başka devlet ya da devletlere yönelik sızma/saldırı girişimlerinde bulunmaktadır. Buradaki amaç sadece bilgi elde etmek değildir. Devletlerin güvenlik, ekonomik, istihbari ya da can alıcı noktalarına yönelik saldırılarda bulunarak bu devletleri etkisiz hale getirmek ve itibarlarını düşürmek amaçlanmaktadır. Siber saldırılar, kişilere yönelik siber saldırılar, mülkiyete yönelik siber saldırılar, kurumlara yönelik siber saldırılar” şeklinde sınıflandırılmaktadır (Milhorn, 2007: 1-3). Kurum, kuruluş veya kişi odaklı saldırılarda genellikle finansal kazanç elde etmeye çalışılmaktadır.

Teknolojinin çok hızlı ilerlemesi siber saldırı alanlarının ve saldırı türlerinin her geçen gün genişlemesine neden olmaktadır. Siber saldırı yöntemleri mevcut imkânlar doğrultusunda her geçen gün değişkenlik gösterdiğinden belli başlıklarla sıralamak yeterli olmamaktadır. Bunlara karşın ülkeler yaptıkları siber saldırı karşısında savunma sistemleri kurmak ve geliştirmek durumunda kalmaktadır. Siber güvenlik, “siber hayatın güvenliğinin (gizlilik, bütünlük ve erişilebilirlik) sağlanması amacıyla gerçekleştirilen faaliyetlerin tümü” olarak tanımlanmaktadır (Uçar, 2011: 7). Bu alanda zafiyet gösterilmesi halinde sonuçları ağır olabilmektedir. Çünkü fiziksel anlamda güçlü bir savunma sistemi bulunan ülkeler, siber güvenlik anlamında da aynı bilgi ve beceriyi geliştiremezse siyasi, ekonomik, sosyal, psikolojik

gibi birçok disiplinde ağır sonuçlarla karşılaşabilmektedir. Dünyadaki ilk siber savaş olarak Rusya'nın Estonya'ya yaptığı saldırı örnek verilebilir. Aslında burada sorun yaşayan tek ülke Estonya ya da iki ülke arasında yaşanan bir olay gibi görünse de dolaylı yollardan başka ülkelerin etkilenmesi mümkündür. İletişim ve ulaşım araçlarının gelişimiyle ülkelerin birbirleriyle olan ticareti de hızlı ilerlemektedir. Küreselleşme kavramının içi daha dolu hale gelmektedir. Estonya'nın maruz kaldığı siber saldırı sonucunda zarar gören tüm alanların ticari ilişkileri sarsmasıyla ihracat yapılan ülkeler de bu durumdan etkilenebilmektedir. Saldırının etkisi sadece ekonomiyle sınırlandırılmamalıdır. Sağlık, haberleşme, genel kamu düzeni gibi faktörleri de etkilemektedir. Ek olarak bireysel anlamda psikolojik, özel hayatın gizliliği, kişisel veriler gibi başlıklarda kötü sonuçlar yaratmaktadır. Dijital ağlar üzerinden sisteme dahil olan her şey bu durumdan etkilenmektedir. Dünya dijital anlamda ilerlerken buna ayak uyduramamak güvenlik başta olmak üzere birçok alanda risk teşkil etmektedir. Öte yandan gelişmelere ayak uyduran ülkelerin de özellikle savunma alanında gerekli altyapıyı tesis etmesi ve sürekli kendisini güncellemesi gerekmektedir. Aksi takdirde saldırı olması veya buna benzer bir sorun yaşanması durumunda sonuçlarının tüm ülkeyi etkilemesi kaçınılmaz olacaktır.

Siber saldırılar teknolojik gelişmelere bağlı olarak sürekli değişkenlik göstermektedir. Saldırı için kullanılan yöntemler amaca göre farklılıklar içermektedir. Belli başlı siber saldırı yöntemleri ise şu şekildedir; (Aslay, 2017: 2-3).

Bilgi ve veri aldatmacası (Data Diddling): Bilgisayara veri girilirken yanlış girilmesi, verileri saklarken özel yöntemlerle değiştirilmesi ya da bazı kayıtların silinmesi bu yöntemle yapılabilir.

Salam tekniği (Salami Techniques): Genellikle bankacılık sektöründe kullanılır. Hesaplardaki virgülden sonraki kısımların son rakam veya son iki rakam tutarı başka bir hesaba aktararak orada biriktirmektedir.

Süper darbe (Super Zapping): Bilgisayar sistemlerindeki arızalar ile sistemin kilitlenmesi durumunda güvenlik kontrollerinin aşılmasıyla sistemin düzeltilmesi için geliştirilmiş programlardır. Bu durum kötüye kullanıldığında güvenlik devre dışı bırakılmaktadır.

Truva atı (Casus Yazılımlar): Bilgisayar korsanları Truva atları sayesinde sisteme arka kapıdan ulaşarak, bilgisayarın sistem yapısını değiştirebilir ayrıca kullanıcının şifrelerine ve diğer kişisel bilgilerine ulaşabilirler. Truva atı sisteme bulaştıktan sonra, sistemin açılmasıyla beraber kendisini hafızaya yükler ve sistem açıklarını kullanarak, programı yerleştiren bilgisayar korsanının istediklerini yapmasını sağlar.

Zararlı yazılımlar (Kötücül Yazılımlar): Virüs gibi belli bir amaca yönelik olarak hazırlanmış kod parçalarıdır.

Mantık bombaları (Logic Bombs): Bir programın içerisine istenen zararlı bir kod parçasının yerleştirilmesidir. Mantık bombası genellikle hedef alınan bilgisayar veya ağlardaki bilgileri tamamen yok etmek veya bir daha kullanılamaz hale getirmek için kullanılır.

Oltalama (Phishing): Genellikle sahte web siteleri kullanılmaktadır. Örneğin bir banka ya da alışveriş sitesinden kendisine e-posta geldiğini düşünen son kullanıcı; kredi kartı bilgilerini bu web sayfasına girerek ya da sadece e-postayı yanıtlayarak bu tuzağa düşebilmektedir.

Bukalemun (Chamelon): Normal bir program gibi çalışır fakat arka planda bir takım hile ve aldatmalar ile çok kullanıcıli sistemlerde kullanıcı adları ve şifrelerini taklit ederek gizli bir dosya içerisine kaydedip, sistemin bakımı için geçici bir süre kapatılacağına ilişkin bir (Yer Tutucu) uyarı verir. Bu sırada bukalemun programını kullanan kişi, bu gizli dosyaya ulaşarak kullanıcı adlarını ve şifrelerini ele geçirir.

İstem dışı alınan elektronik postalar (Spam): Tartışma platformlarından dağıtılan listelerden ve web sayfalarından elde edilen elektronik adreslere alıcının haberi olmaksızın ara sıra büyük hacimlerde gönderilen ve ticari amaç taşıyan e-postalar olarak tanımlanmaktadır.

Çöpe dalma (Scavenging): Sistem belleğinde bulunan ve artık ihtiyaç duyulmayan silinmiş bilgilerin gelişmiş yöntemlerle tekrar geri getirilmesidir.

Yerine geçme (Masquerading): Sistemde yapılacak hileler ile erişim imkânı kısıtlı ya da yetkisi hiç olmayan kullanıcıların, erişime yetkisi olan başka kullanıcıların bilgi ve yetkilerini kullanarak sisteme erişim sağlamasıdır.

Sistem güvenliğinin kırılıp içeri sızılması (Hacking): Hack kelimesi hacker topluluklarında kullanılan anlamıyla “teknolojinin orijinal, alışılmışın dışında ve özgün bir tarzda kullanılması” anlamına gelmektedir. Ayırt edici özelliği ise sadelik, ustalık ve yasa dışı oluşudur.

Hukuka aykırı içerik sunulması: Özellikle web sitelerine reklam amaçlı ya da hukuka aykırı içeriklerin eklenmesidir.

Web sayfası hırsızlığı ve yönlendirme: Web sitelerinin çalınarak kullanamaz hale gelmesi, web sitelerinde farklı içerikler sunulması, sayfa girişinde ya da içeriğinde başka sayfalara yönlendirilerek veri girişine zorlanmasıdır.

Sosyal mühendislik: Yalan söyleme ve karşı tarafı ikna etme üzerine kurulan bir bilgi toplama sanatıdır. Burada kişilerin güveni kazanılarak kendilerine güvenmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

Siber saldırı yöntemleri, çeşitli teknikler ve stratejiler kullanarak bilgisayar sistemlerine, ağlara veya verilere zarar vermeyi amaçlayan eylemlerdir. Bu yöntemler, bilgisayar sistemlerine, bireylere veya kuruluşlara zarar vermek için kullanılabilir. Bu nedenle, güvenlik önlemleri almak ve farkındalık oluşturmak son derece önem arz etmektedir.

LEAVE THE WORLD BEHIND FİLMİNDE SİBER SALDIRILARIN GÖRÜNÜMÜ

Çalışmanın bu bölümünde siber saldırıların yoğun bir biçimde işlendiği, mesaj, metafor, sembol ve göstergelerin ağırlıklı olduğu *Leave The World Behind* filminin metinsel içerik analizine yer verilmiştir. Bir dijital platform olan Netflix’te yayınlanan, yönetmenliğini ve senaristliğini Sam Esmail’in üstlendiği *Leave The World Behind* filmi korku/dram türünde çekilen (25 Ekim) 2023 yapımı bir psikolojik gerilim filmidir. Film, Rumaan Alam tarafından yazılan, aynı adlı romandan esinlenilmiştir. Başrollerini Julia Roberts (Amanda), Mahershala Ali (George Scott) ve Ethan Hawke’in (Clay) paylaştığı film 141 dakika sürmektedir. Filmde;

New York'ta yaşayan bir ailenin hafta sonu tatili için kiraladıkları lüks bir eve gittikten sonra iletişim araçlarının arızalanmasıyla birlikte gelişen sıra dışı olaylar ve tanımadıkları baba-kız ile birlikte yolları keşistikten sonra yaşananlara karşı verilen mücadele anlatılmaktadır.

Leave the World Behind (Dünyayı Ardında Bırak) Filminin Analizi

Filmin başlangıç sahnesinde geniş açıyla yatak odası gösterilirken duvarların huzuru temsil eden mavi renkte olması evde güveni temsil ederken, duvarda çatlakların olması filmin başrollerinde yer alan çiftin evliliklerinin yolunda gitmediği anlamına gelmektedir. Filmde evin fiziksel ortamına ve ailenin yaşadığı hayata ilişkin bilgilere yer verilmeden ailenin birlikte gidecekleri tatil yolcuğuna geçilmektedir. Yolculukta ilk olarak dört kişilik ailenin hepsinin dijital cihazlarla ilgilendiği görülmektedir. Amanda (anne) kulaklıkla telefonda görüşme yaparken, Clay (baba) araç radyosuyla ilgilenmekte, çocuklardan Archie kulaklık takılı şekilde telefonda oyun oynamaktadır. Kardeşi Rose de kulaklık takılı bir halde elindeki tablette *Friends* dizisini izlemektedir. Tatillerini geçirecekleri eve geldiklerinde Amanda ilk olarak internete bağlanmaya çalışmakta ve internet şifresinin karmaşık olduğunu dile getirmektedir. Ev sahibinin dijital güvenliğe önem verdiği görülmektedir. İnternete bağlanma sorunu ilk başlarda ciddiye alınmamakta, sıradan bir sorun olabileceği düşünülmektedir. Amanda'nın cep telefonuna gelen mesajlar (elektrik kesintisi haberi, olayların 'hacker'lerle ilgisi olduğu ve değişik sembollerden oluşan mesajlar) siber saldırı yöntemlerinden olan istem dışı ileti almaya örnek gösterilebilir. Amanda iki gün geçirecekleri tatil evindeki ihtiyaçlar için gittiği kasabadaki markette aldığı ürünleri araca koyarken başka bir kişinin de aynı ürünlerden çok fazla almış olması dikkatini çekmektedir. Bu durum gelecek tehlikenin habercisidir.

Aynı gün sahilde ailece güneşlenirken denizden kıyıya doğru gelen siyah renkli gemi ilk bakışta petrol gemisi düşüncesi yaratmaktadır. Ancak gemi kıyıya oturduktan sonra üzerinde 'WHITE LION' (Beyaz Aslan) yazısı görülmektedir. Bu yazının 1619 yılında Afrikalı zencileri Amerika kıtasına getiren gemideki yazıya atıfta bulunduğu anlaşılmaktadır. Geminin kıyıya vurması ile filmde ırk ayrımına yer verileceği öngörülmektedir. Diyaloglardan görsel tasarımlara kadar ırkçılığa vurgu yapılan filmin sonlarına doğru ırkçılığın ortadan kalktığı görülmektedir. Bu geminin kıyıya vurmasından sonra yaşanan teknolojik olumsuzluklar (internet ve elektriğin kesilmesi, televizyonun bozulması, telefonların çekmemesi vb.) filmde karakterleri korkutmaya başlamaktadır. Ayrıca Archie'nin elindeki telefonla geminin kıyıya vuruşunu kayda alması da teknolojiye bağımlılığın bir göstergesidir.

Görsel 1: White Lion Yazısı ile Yapılan Irkçılık Vurgusu

Aynı günün gecesinde duvardaki saatin gece yarısına yaklaştığını göstermesi ve saat üzerinde üzgün ifadesini barındıran şekillerin görülmesi olumsuz bir durumun habercisidir. Evin kapı ziline çalmasıyla kapıda beliren zenci baba-kızın, Amanda ve Clay'ı tedirgin ettiği görülmektedir. Kapı önünde geçen konuşma sırasında George'un evin kendisine ait olduğunu söylemesine Amanda ve eşi Clay'ın ilk başta tereddüt etmeleri ve Amanda'nın şaşkın bir şekilde "Bu ev sizin mi?" demesi zencilere karşı güven duymadıklarını, ayrıca zencilerin böyle lüks bir evde oturmalarına ihtimal vermeyerek onların ikinci sınıf insanlar olduğu düşüncesine gönderme yapmaktadır.

Görsel 2: Amanda ve Clay'ın George ve Kızı ile İlk Karşılaştıkları Sahne

Evin kapısında konuşma devam ederken George ve kızının eve girememesi ile devam eden sohbet sırasında gösterilen bu açıda Ruth ve Amanda'nın kollarını bağlayarak dışarıya kapalı olduğunu, George'un ise ellerini bağlayarak mahcubiyet duyduğunu simgelemektedir. Ayrıca iki ailenin de karşıt pozisyonları çatışma unsurunu göstermektedir. Yapısı itibariyle iyimser ve olumlu bir kişilik olan Clay ile her zaman dikkatli, şüpheli biraz da baskın bir karakter olan Amanda arasında, George ve kızının evde kalmak istemeleri konusunda yüzeysel ve kısa süreli tartışma yaşanmakta ancak George'un evin sahibi olduklarına yönelik ikna çabası başarıyla sonuçlanmaktadır. Aynı akşam televizyon ve bilgisayarın çalışmadığı ara ara gösterilmekte, sonrasında televizyonda verilen sesli mesajda "Ulusal Acil Durum" uyarısı yapıldığı görülmekte, sorunun ciddi boyutlarda olduğu anlaşılmaya başlanmaktadır. George, kaldığı evin yakınlarında komşularına bakmak için gittiği yerde araçtan inerken silahını almaktadır ve silahının altında The Bronx Philharmonic Orchestra (Bronx Filarmoni Orkestrası) yazılı kitapçık görülmektedir. George ve kızı eve ilk girdiklerinde Bronx'ta filarmoni orkestrasında olduklarını söylediğinde izleyicinin aklında oluşan soru işaretinin bu sahneyle cevaplandığı anlaşılmaktadır.

Görsel 3: 'Amerika'ya Ölüm' Yazılı Broşürler

Clay, bilgi almak için kasabaya giderken yol kenarında durduğu sırada kısa süreliğine radyo frekansı çalışmış ve anonsu siber saldırıların çevresel felakete yol açtığı ve hayvanların göç davranışlarını etkilediği söylenmiştir. Kısa süreli çalışan frekansın 1619 olduğu görülmektedir. Yukarıda da belirtildiği gibi 1619 sayısının Afrikalı zencilerin Amerika kıtasına getirildiği tarihe atıf yaptığı görülmektedir.

Görsel 4: Radyo Frekansı 1619

Görsel 5: Tesla Araçlarının Kazası

GPS sinyallerinin çalışmaması nedeniyle Clay, evin yolunu bulmakta zorlanmıştır. Eve dönüş yolundayken gökyüzünde görünen drondan kırmızı renkli gaz bırakıldığı izlenimi verilmektedir. Ancak dron yaklaştıkça bu durumun üzerinde Arapça 'Amerika'ya Ölüm' yazılı kâğıtlardan ibaret olduğu görülmektedir. Bu sırada da Archie ve Rose evlerinin çevresindeki ormanda dolaşırken Rose'un çok sayıda geyik görmesi sıradan bir durum olmadığından seyircide merak oluşturmaktadır. George, komşusunun evine gittiğinde araçtan inmeden cep telefonunu kontrol etmekte ve mesajların hiçbirisinin iletilemediğini görmektedir. Araçtan inip eve doğru gittiğinde evin yakınında havada toplu halde uçan kuşların görülmesi, George'un terk

edilmiş evde bulduğu telsiz telefonu havaya kaldırarak çalışıp çalışmadığını kontrol etmesi ve telefonun çalışmadığını görmesi, sonrasında evin yakınlarındaki sahilde dolaşmaya devam ederken uçağın sahile çakılması ile izleyici de oyuncularla özdeşlik kurmaya başlamıştır. Filmde genel olarak izleyici, “Bizler aynı durumda olsak ne yapardık?” sorusunu kendilerine sorma ihtiyacı hissetmektedir. Geyik sürüsünün evlerin yakınlarına kadar gelmesi, kiraladıkları evin havuzuna flamingoların girmesi doğal düzenin bozulmasıyla hayvanların insanlara bir mesaj verdiğini ayrıca hayvanların yaşam alanlarının zorunlu olarak değiştiğine ve kaotik bir ortama işaret etmektedir. Archie ve Rose’un haberleşme sisteminin ve internetin çalışmamasına rağmen telefon ve tabletlerini yanlarından ayırmadıkları görülmektedir. Bu durum, teknolojik bağımlılığın bir başka sonucudur. Clay, eve geldikten sonra uçaktan atılan kırmızı fon üzerine Arapça harflerle yazılmış metni okumaya çalışır ancak anlayamaz. Archie’nin kâğıdın ön yüzünde “Amerika’ya ölüm” yazılı olduğunu ve bilgisayar oyununda aynı yazıyı gördüğünü söylemesi sanal dünyada yaşanan şeylerin gerçekleştiği mesajını vermektedir. Clay ve ailesi çözüm bulabilmek için evden ayrılıp yola çıktıklarında yüzlerce otomobilin kazaya karıştığını ve yolun ulaşımına kapandığını görmektedirler. Bu araçların plaka bölümünde Tesla yazısı göze çapmaktadır. Otomatik pilot sisteminin kaotik bir ortama sebebiyet verebileceğine ve Tesla markasının siber saldırı karşısındaki çaresizliğine vurgu yapılmaktadır. Devam eden sahnede şehrin uğradığı siber saldırı sonucu ne hale geldiği ilk defa geniş çerçeveden görülmektedir. Bu ana kadar tüm yaşananlar tatil için kiralanan evin çevresindeki olayları gösterirken izleyici artık tüm felaketlerden haberdar olmakta ve akıldaki soru işaretleri ortadan kalkmaktadır.

Yaşanan bu olaylara tanıklık eden Amanda ve Clay tekrar eve dönmek zorunda kalmışlardır. Mutfakta içki içerek sohbet eden George ve Amanda arasında alkolün de etkisiyle sıcak bir ortam yaşanmakta ve Amanda’nın filmin başından beri ön yargılı olduğu George’a karşı düşüncelerinin değiştiği görülmektedir. Hatta arşiv odasına gidip müzik eşliğinde dans etmeleri, durumu özetlemektedir. Sarhoşluğun vermiş olduğu etkiyle içinde bulunulan tüm olumsuz koşulları kısa süreliğine unutarak eğlenmektedirler. Aynı günün gecesinde George ve kızı yatakta sohbet ederken kızı, Sandford ailesine beyaz oldukları için güvenmediğini söyleyerek tıpkı filmin başlarında Amanda gibi ırkçı bir yaklaşım sergilemektedir.

George: *Endişelenmene gerek yok, sana bir şey olmasına izin vermem.*

Ruth: *Sadece hatırlamanı istiyorum eğer dünya yok olacaksa hiç kimseye kolaylıkla güvenmememiz gerekiyor özellikle de beyazlara. Bu düşünceme annem bile hak verir.*

George: *Anladım.*

Ruth: *Öyle mi? Çünkü üst üste iki akşamdır kendi evimizin bodrumunda yatıyoruz. Onları tekrar*

eve almamızın amacı neydi acaba?

George: *Doğru olan buydu.*

Ruth: *Ben de bunu söylüyorum. Sonunda olan bize olacak.*

Görsel 6: George ve Ruth'un Irkçılık Üzerine Yaptıkları Konuşma Sahnesi

Archie'nin sabah uyandığında dişlerinin kene ısırmasından dolayı düşmeye başlamasıyla yardım istemek için Clay ve George yakın çevredeki evlerden birinde oturan Danny'nin kapısını çalar ve Danny elinde tüfekle dışarı çıkar. Danny'nin evinde büyük bir Amerika Birleşik Devletleri bayrağı asılıdır. Bu sahnede Amerika'nın gücü ve yenilmezliğini vurgulamak adına bayrak ve tüfek birkaç kez aynı karede gösterilmektedir. Danny bu sohbet sırasında silahlı bir şekilde savunma sergilemekte ve meydana gelen saldırıların arkasında Kore ya da Çin'in olabileceğini dile getirmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nin gerçek hayatta da Kuzey Kore ve Çin ile yaşadığı gerilimin filmde de yer aldığı görülmektedir. Bunun üzerine George, Clay'e kendi varsayımını *"Amerika'da bir darbenin yaşandığını, bu yüzden güç pozisyonundaki insanların teknolojiyi bozarak ve kaosu besleyerek iç savaşa izin verdiklerini"* anlatıyor. Ayrıca filmde birkaç kez duyulan kulakları sağır edecek yükseklikte sesin bir tür radyasyon olduğu bilinmektedir. Şöyle ki; Küba'da yaşanan bu gerçek olay *"Havana Sendromu"* olarak literatüre geçmiş ve Küba'da ABD büyükelçiliğinde çalışan diplomatların bir tür beyin hasarı yaşadığı ve bunun kaynağının mikrodalga silahlar olabileceğine dair bazı ipuçları bulunmuştur. Daha sonra benzer sağlık sorunları Çin'deki Amerikan diplomatlarında da yaşanmıştır.

Bu sırada kaybolan Rose'u aramaya çıkan Amanda ve Ruth, bir barakaya rastlar ancak içerisinde kimse yoktur. O sırada geyik sürüsü ile karşı karşıya kalırlar ve çok korkarlar. Sürüyü başlarından çığlık atarak savmaya çalışmış ve başarılı olmuşlardır. Ardından ormanda yürürken ağaçların arasından Newyork şehrinin saldırı altında olduğunu gökyüzüne yükselen dumanlardan görmektedirler.

Görsel 7: Siyah ve Beyazların Birlik Olabileceğine Vurgu Yapılan Sahneler

Rose da terkedilmiş bir evde masanın üstünde bulduğu yiyecekleri yerken annesinin sesini duymaktadır. Kapıya yönelirken gözüne loş bir koridor çarpmakta ve koridorda yürümeye başlamaktadır. Merdivenlerden inerken duvarda asılı tabloda “Hope Begins in The Dark (Umut Karanlıkta Başlar)” yazmaktadır. Bu vurgu, Rose’un (yeni neslin) dijitalleşmenin kölesi olduğuna gönderme yapmaktadır. Ayrıca Rose’un içinde bulunduğu ruh halinin bir açığa vurumudur. Mutluluğun sadece dizi izlemek ve internette vakit geçirmekten ibaret olduğunu düşünen Rose, ailesine haber verme gereği bile duymadan sadece kendisini düşünmektedir.

Görsel 8: Duvarda Asılı Olan ‘Hope Begins in The Dark’ Yazılı Tablo Görseli

Rose, sığınaktaki bir odada bulunan bilgisayara gelen acil durum uyarılarından olan biteni artık öğrenmiştir. Duvarda yer alan film/müzik arşivinde *Friends* dizisinin cd kitapçığını bulup televizyona taktıktan sonra izleyemediği son bölümü izlemeye başlar ve film bu sahneyle sona ermektedir. Rose, aslında gerçek anlamda dünyayı ardında bırakmıştır. Yönetmen filmi açık uçlu bir sonla bitirerek filmin sonunu izleyenlerin kendi hayal dünyasına bıraktığını ya da filmin devamının gelebileceğini akıllara getirmektedir. Yönetmenin filmde çok sayıda mesaj verdiği göze çarpmaktadır. Ayrıca mesaj vermek istediği durumlarda sahne süresini zaman zaman uzun tuttuğu görülmektedir. Filmde dikkat çeken başlıklardan biri de kamera açıları ve

geçişleridir. İç mekândan iç mekâna ya da iç mekândan dış mekâna geçişi kesintisiz bir şekilde yansıtarak izleyiciye fiziken oradaymış duygusu hissettirildiği görülmektedir. Yaşanacak kötü olayların habercisi olarak zaman zaman ters açı kullanılmakta, bu teknik de izleyicide gerilim ve şaşkınlık etkisi yaratmaktadır. Özetle film, sinematografik ve teknik açıdan da senaryoyu desteklemektedir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Çalışmanın teorik kısmında da anlatıldığı üzere genel olarak siber saldırı, siber suçlunun yasadışı amaçlarla hassas bilgi ve verileri çalmak ve almak için, bilgisayar üzerinden internetten gerçekleştirdiği her türlü illegal eylemdir. Siber suçlular, herhangi bir bilgisayar kullanıcıını bir tuzağa düşürmek için farklı yöntemler ve yollar kullanmaktadır. Siber suç, küresel erişime sahip dünya çapında bir sorundur. Siber suçlar ulusal sınırlara saygı göstermez ve bu nedenle dünyanın herhangi bir yerinden faaliyette bulunabilirler. Siber suçlular dünyanın her yerinden saldırılar başlatabildiğinden, siber saldırılar artarak devam etmektedir (McGuire, 2020: 7). Siber saldırılar, günümüzde tartışmasız önemli bir konudur ve önümüzdeki yıllarda da ciddi bir sorun olarak varlığını sürdürecektir. Kullanıcılar ve geliştiricilerin, teknolojilerin güvenliği konusunda eğitim alması büyük bir önem taşımaktadır. Siber ortamda faaliyet gösteren bireylerin hem siber savunma hem de siber saldırı yetenekleri hakkında sağlam bir anlayışa sahip olmaları gerekmektedir. Bir siber saldırının etkileri, zamanla büyük yankılar yaratabilir.

Günümüzde teknolojiye duyulan güvenin artmasıyla birlikte, toplumun her kesimi potansiyel tehlikelerle karşı karşıya kalabilmektedir. Finansal kurumlar, sağlık hizmetleri, eğitim kuruluşları, devlet hizmetleri, enerji sektörleri ve daha fazlası, küresel bağlantılı bir ağa dahil olmuştur. Bu nedenle, kritik hizmetlerin korunması ve güvenliğinin sağlanması için kullanıcıların sürekli olarak siber saldırılar hakkında eğitilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir. Sürekli artan kaliteli teknoloji talebi, küresel güç dinamiklerinin işini kolaylaştırırken, aynı zamanda ulusların siber alana bağımlılığını da derinleştirmektedir. İnternetin yaygınlaşması ve teknolojinin ilerlemesi, kişisel ve hassas bilgilere sızan bilgisayar korsanlarının varlığıyla birlikte, toplumun her kesiminde, işletmelerde ve devlet kurumlarında endişe yaratmaktadır. Siber tehditlere karşı etkili bir koruma sağlamak için yasaların oluşturulması, güvenli ağ mimarilerinin tasarlanması ve tüm kullanıcılar için eğitim ve öğretim gibi çok yönlü önlemler almak büyük önem taşımaktadır (Hatipoğlu & Tunacan, 2021: 432).

Siber saldırılarla ilgili geçmiş yıllarda pek çok film çekilmiştir (The Great Hack, Snowden, Mr. Robot, CSI: Cyber, The Imitation Game: Enigma vb.). Bundan sonra da bu tarz filmlerin sayısı artmaya devam edecektir. Artık dijital dünyayla birlikte insanlar ister istemez hayatlarının hemen her noktasında teknolojiyle iç içe girmiş durumdadır. Teknolojik gelişmelerin güzel yanları kadar da ciddi problemler yaratabilecek karanlık tarafları da bulunmaktadır. Günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline gelen internet, dijital cihazlar ve ağların kötü amaçlarla kullanıldığında hayatı nasıl etkileyebileceği bu filmde gözler önüne serilmektedir. Ülkelerin tüm sistemlerini devasa ağlara optimize ederek her türlü hizmetlerde kullanmalarının büyük riskleri de beraberinde getirdiği göz ardı edilemeyen bir gerçektir. Siber saldırıların özellikle enerji, istihbarat, iletişim ve kritik altyapı tesislerine yönelik yapıldığı görülmektedir. Bütün bunlar da ülkelerin bağımsızlığını tehlikeye düşürecek etkenlerin başında

gelmektedir. *Leave the World Behind* filminde de iletişimin kesilmesiyle birlikte insanların gelişmelerden haberdar olduğu ve ülkelerinin işgal edilmiş olabileceğini dahi fark edemedikleri görülmektedir. Sonuç olarak toplumda kaos, iç karışıklık, hatta cinayetlerin ortaya çıkabileceği gibi mesajlar verilmektedir.

Geçmiş yıllarda teknolojik gelişmelerle birlikte insanlığın yerini robotların alması veya benzer gelişmelerin farklı açılardan ele alınarak filmlerin çekildiği hafızalarda hala yerini korumaktadır. Geçen zamanla birlikte bu filmlerin ne denli doğru mesajlar verdiği anlaşılmaktadır. Bu film de ilerleyen zamanlarda yaşanabilecek olaylarla ilgili uyarı sayılabilecek tarzda mesajlar iletmektedir. Bu noktada son sözü, filmin kahramanı George'un varsayımlarıyla yapmak gerekirse güçlü bir ülkeyi istikrarsızlaştırmanın o kadar da zor olmadığı aşikardır. Son derece düşük maliyetli ve verimli bir şekilde istikrarı bozmak için üç adımlı bir teoriden bahsedilmektedir: “Birinci adım: **İzolasyon**. İletişim ve ulaşım yöntemlerini tamamen kapatmak. Böylece kimse olup bitenler hakkında bir şey öğrenemez ve aslında herkes kendi coğrafi konumunda umutsuzluk ve kafa karışıklığı içinde hapsolür. İkinci adım: **Senkronize Kaos**. Neredeyse her teknolojik aracın birbirine internetle bağlı olduğu bir ortamda başlatılacak siber atak bir pandemi gibi yayılabilir. Bu da her yerde karışıklık çıkmasını sağlar. Ek olarak filmdeki gizemli ses ve sivilere sessizce zarar veren ve dezenformasyon yapan kırmızı broşürler de bu karışıklığın yayılmasını kolaylaştırır. Üçüncü adım: **İç savaş**. Eğer insanlar karşılarında apaçık bir düşmanı bulamazlarsa, teorik ve “doğal olarak” birbirlerine saldırırlar. Şiddet de bir pandemi gibi yayılma potansiyeline sahiptir.”

Sonu açık uçlu bitirilen film aslında insanlığın sonunun nasıl geleceğine yönelik ipuçları verir niteliktedir. Sonuç olarak dijital çağa kendini kaptıran insanlık; birlik olmayı, güçlü bağlar kurmayı, önceliklerini ve başkalarını umursamayı öğrenemediği takdirde yok olmaya doğru ilerlemektedir.

Yazarlık Katkısı

Çalışma iki yazarlı olup her yazar araştırma ve yazma aşamalarında %50’şer oranda katkı sağlamıştır.

Etik Kurul Beyanı

Araştırma, doküman ve film incelemesine dayalı olması nedeniyle etik kurul onayı gerekmemektedir.

KAYNAKÇA

- Aslay, F. (2017). Siber saldırı yöntemleri ve Türkiye'nin siber güvenlik mevcut durum analizi. *International Journal of Multidisciplinary Studies and Innovative Technologies*, 1(1), 24-28.
- Aytekin, A. (2015). *Türkiye'nin siber güvenlik stratejisi ve eylem planının değerlendirilmesi* (Tez No.: 392800) [Yüksek Lisans Tezi, Gazi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Bilgiç, A. (2021). Siber vatan ve siber güvenlik: Siber tehditlerle mücadele örgütlenmesinde Türkiye örneği. *İdarecinin Sesi*, 32-39.

-
- Cengiz, G. (2021). Siber suçlar, sosyal medya ve siber etik. *İletişim Çalışmaları Dergisi*, 7(3), 407-424.
- Gordon, S., & Ford, R. (2006). On the definition and classification of cyber crime. *Journal of Computer Virology*, (2), 13-20.
- Hatipoğlu, C., & Tunacan, T. (2021). Türkiye’de siber saldırı ve tespit yöntemleri: Bir literatür taraması. *BŞEÜ Fen Bilimleri Dergisi*, 8(1), 430-445.
- Latha, D. (2008). *Jurisdiction issues in cybercrimes*. <https://www.scconline.com> adresinden 01.10.2024 tarihinde alındı.
- McGuire, M. (2020). It ain't what it is, it's the way that they do it? Why we still don't understand cybercrime. *The Human Factor of Cybercrime*, 3-28.
- Milhorn, H. T. (2007). *Cybercrime how to avoid becoming a victim*. Universal Publishers.
- Moore, R. (2005). *Identity theft: Tools and techniques of twenty-first century bandits*. *Cybercrime: Investigating high-technology computer crime*. Routledge Publishers.
- Singer, P. T., & Friedman, A. (2014). *Cyber security and cyber war: What everyone needs to know*. Oxford University Press. .
- Türk Dil Kurumu. (2024). <https://tdk.gov.tr/> adresinden 10.01.2024 tarihinde alındı.
- Timisi, N. (2003). *Yeni iletişim teknolojileri ve demokrasi*. Dost Kitapevi Yayınları.
- Uçar, O. (2011). Siber tehditler ve savunma yöntemleri. *Bilgi Güvenliği Akademisi*.
-

